

11. POJMOVNIK

A

ALLEMANDA	- staronjemački ples iz 14. stoljeća
ALPSKA PLESNA ZONA	- etnografska zona koja obuhvaća područje Istre, Gorskog kotara, Prigorja, Hrvatskog zagorja, Međimurja
ANTROPOLOŠKA OBILJEŽJA	- antropometrijske karakteristike, motoričke, funkcionalne i kognitivne (spoznajne) sposobnosti, konativne osobine ili osobine ličnosti te socijalni status
ARTIKULACIJA	- način na koji se izvode tonovi u nekoj kompoziciji

B

BALET	- umjetnički ples
BALLETI	- ples profesionalnih plesača u 16. stoljeću
BALON	- parovni ples iz Istre, alpske plesne zone
BASSE DANSE	- najpoznatiji ples renesanse
BEAT	- moderni glazbeno-plesni oblik
BEČKI VALCER	- parovni ples koji se pojavio već u 17. stoljeću, zove se još brzi valcer
BOLERO	- ples polaganog tempa poznat kao rumba bolero
BOOGIE-WOOGIE	- glazbeno plesni smjer u jazz ritmu
BOSTON	- sjevernoamerički ples
BRANLE	- oblik društvenog plesa u 14. stoljeću

C

CHA-CHA-CHA	- latinskoamerički ples kubanskog izvora
CHARLESTON	- popularni sjevernoamerički ples iz 1927.

CICILIONA - parovni ples jadranske plesne zone koji se pleše različito na Hvaru, Braču ali i drugdje.

CONTRADANCA - salonski ples iz 17. stoljeća

COURANTE - stari francuski ples

Č

ČETIRI PASA - ples jadranske plesne zone, parovni je ples, različito se pleše na Korčuli, na Braču.

ČIČAK - ples iz Župe Dubrovačke, jadranske plesne zone, parovni ples

Ć

ĆIRO - ples panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo

D

DINAMIKA - izmjena jačine tonova i njihovo nijansiranje

DINARSKA PLESNA ZONA - etnografska zona koja obuhvaća Dalmatinsku zagoru, Liku, okolinu Zadra i zadarske otoke

DNUNT - doživljaj narodne umjetnosti na terenu

DVOJNICE - labijalne dvocijevne svirale s piskom

E

ESTAMPÉ - dvorski ples muškaraca s dvije žene

ETNOGRAFSKE ZONE - plesna područja s najvećom podudarnosti plesnih karakteristika

F

FALILA SE JAGICA - parovni ples alpske plesne zone

FARANDOLE - jedan od prvih društvenih plesova

FINJERKA - plesna novost sedamdesetih godina, bolje poznata pod nazivom letkiss

FOKSTROT - standardni ples u četveročetvrtinskom taktu poznat kao koračni fokstrot, slow fox ili quickstep

FURLONA - parovni ples jadranske plesne zone

G

GAILLARDE - dvorski ples iz 16. stoljeća

GAJDE - narodni puhački instrument tipa klarinet

GALOP - dio plesa polke, cicilione, dokoračni poskok

GAVOTA - francuski dvorski ples

GRIZLICA - parovni ples alpske plesne zone

GUNCI - glazbeni sastav u Istri koji čine bas, klarinet i violina

H

HAJD' NALEVO - ples hrvatskog življa panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo

J

JABUČICE - ples panonske plesne zone, pleše se u trojkama

JADRANSKA PLESNA ZONA - etnografska zona koja obuhvaća sve otoke i uski obalni pojas osim okolice Zadra i zadarskih otoka

JIVE - ples na glazbu boogie-woogie, u športskom plesu poseban latinskoamerički ples

K

KALENDARA - ples panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo

KLINČEC STOJI POD OBLOKOM - parovni ples alpske plesne zone

KONTRADANCA - oblik dubrovačkog salonskog plesa, pleše se u parovima

KOZATUŠ - ples panonske plesne zone, pleše se u četvorkama

L

LATINSKO-AMERIČKI PLESOVI - skupina plesova kao rumba, samba, cha-cha-cha, passodouble i jive

- LETKIS - ples finskog porijekla poznat još kao finjerka
- LIJERICA - narodni instrument jadranskog područja, poznat još pod nazivom lira

M

- MAZURKA - poljski ples nazvan po istoimenoj pokrajini
- MENUET - najpoznatiji dvorski ples
- MIŠNICE - narodni instrument za pratnju plesa s mješinom i diplama
- MODERNI PLES - skupno ime za plesne novosti
- MONFERINA - parovni ples iz Kaštela, jadranske plesne zone
- MONFRINA - parovni ples iz Splita, jadranske plesne zone

N

- NEBESKO - ples panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo
- NIJEMI PLES - ples bez glazbene pratnje

O

- ONE STEP - jednostavni plesni oblik s početka 20. stoljeća

P

- PAM - poznavanje autentičnog materijala
- PANONSKA PLESNA ZONA - etnografska zona istočno od Zagreba, sjeverno od Save
- PAŠAVIJEN - parovni ples jadranske plesne zone
- PAVANA - dvorski ples španjolskog podrijetla
- PLESNI SMJER - kretanje plesnih parova po plesnom prostoru
- POLKA - ples češkog podrijetla u dvočetvrtinskom taktu
- POLONEZA - ples u tročetvrtinskom taktu poljskog podrijetla
- POSKOČICA - parovni ples jadranske plesne zone

PRESJEKAČA - ples panonske plesne zone – otvoreno mješovito kolo

PVDNS - prenošenje vlastitog doživljaja na scenu

PZSK - poznavanje zakona scene i kompozicije

Q

QUADRILLE - ples u četvorkama podrijetlom iz Francuske

QUARANCHA - latinskoamerički ples

QUICK - brzi plesni korak

QUICKSTEP - brzi oblik plesa fokstrot

R

RANČE - ples panonske plesne zone, pleše se u parovima

RAŽANAČKO KOLO - nijemo kolo dinarske plesne zone

RITAM - odnos tonova različitog trajanja po vrijednosti i dužini trajanja

ROCK 'N' ROLL - najpoznatiji ples na glazbu bugie-woogie i posebnog natjecateljskog oblika

ROŽENICE - istarski narodni instrumenti tipa oboe – vele i male

RUMBA - latinskoamerički ples polaganog tempa u četveročetvrtinskom taktu

RVASKO KOLO - zatvoreno mješovito kolo jadranske plesne zone

S

SALTARELLO - renesansni ples 14. stoljeća

SAMBA - latinskoamerički ples u dvočetvrtinskom taktu, brazilskog podrijetla

SARABANDA - španjolski ples

SEDAM PAŠI - parovni ples alpske plesne zone

SLAVONSKI DRMEŠ - ples panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo

SLAVUJ VIČE - ples iz Bilogore iz panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo

SLOW - polagan plesni korak

SLOWFOX	- standardni ples, u četveročetvrtinskom taktu, polagan oblik fokstrota
SOPELE	- puhački narodni instrument tipa oboe (mala i vela), nazivaju se još i roženice
STANDARDNI PLESOVI	- skupina plesova kao: polagani valcer, tango, slowfox, bečki valcer i quickstep

Š

ŠOTIĆ	- parovni ples jadranske plesne zone iz Trogira
ŠOTIŠ	- parovni ples jadranske plesne zone iz Kaštela
ŠROTEŠ	- parovni ples alpske plesne zone
ŠURLE	- istarski narodni instrument, jednocijevna labijalna svirala

T

TAKT	- element glazbenog izražavanja određen naglašenim i nenaglašenim vremenskim jedinicama
TANGO	- argentinski ples u dvočetvrtinskom taktu
TEMPET	- ples jadranske plesne zone, parovni je ples
TEMPO	- brzina redanja tonova u glazbenoj kompoziciji
TOGLIA	- dvorski ples španjolskog podrijetla
TRNINICA	- ples panonske plesne zone, zatvoreno mješovito kolo
TROKORAK	- oblik plesnog koraka, blaži trokorak – jedna četvrtinka i dvije osminke i oštriji dvije osminke i četvrtinka
TZK	- tjelesna i zdravstvena kultura

V

VALCER	- ples u tročetvrtinskom taktu
VIDALICE	- istarski puhački narodni instrument, nije tipičan instrument za sviranje pratnje plesu
VOLTA	- dvorski ples iz 16. stoljeća
VRLIČKO KOLO	- ples dinarske plesne zone

Z

ZATVORENO KLASIČNO DRŽANJE	- držanje kao u standardnim plesovima, npr. valceru
----------------------------------	---

Ž

ŽITA

- ples panonske plesne zone, otvoreno kolo – plešu ga samo žene, u novije vrijeme mješovito kolo